

BESLUIT

Besluit van de directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit houdende afwijzing van een verzoek om toepassing van artikel 83 van de Mededingingswet.

Betreft: 490 / klacht Bookbridge tegen PTT Post

Verzoek om onderzoek naar overtreding van de Mededingingswet

1. Bij brief van 21 april 1998 heeft Bookbridge v.o.f. (hierna: Bookbridge), gevestigd te Den Haag, een klacht ingediend op grond van de Mededingingswet tegen PTT Post B.V., gevestigd te Den Haag, (hierna: "PTT Post"). Bij brief van 24 april 1998 heeft Bookbridge haar klacht spontaan aangevuld.
2. Bookbridge verzoekt een onderzoek in te stellen naar overtreding van artikel 24 van de Mededingingswet, verband houdende met het voornemen van PTT Post om per 1 november 1998 een jaartarief van f 250,- per postbusnummer in te voeren, terwijl het huidige postbusnummer beschikbaar wordt gesteld tegen een 0-tarief, met een eenmalige borgsom van f 150,-. Daarnaast verzoekt Bookbridge passende maatregelen te nemen in de vorm van een boete en een last onder dwangsom.
3. Het verzoek om een onderzoek op grond van artikel 59 van de Mededingingswet in te stellen naar overtreding van artikel 24 van de Mededingingswet is door de directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit in behandeling genomen. De behandeling zal samenvallen met de behandeling van enkele vergelijkbare klachten van derden. Centraal in dit onderzoek staat de vraag of PTT Post door de invoering van het jaartarief van f 250,- misbruik maakt van een economische machtspositie in de zin van artikel 24 van de Mededingingswet. Over de voortgang van het onderzoek zal Bookbridge worden geïnformeerd. Naar verwachting is het onderzoek voor 1 november 1998 afgerond.

Verzoek om een voorlopige voorziening

4. Tevens verzoekt Bookbridge in voornoemde brief d.d. 21 april 1998 om PTT Post een voorlopige last onder dwangsom op te leggen, teneinde de onzekerheid bij Bookbridge over het ongestoorde genot van haar postbus (op korte termijn) weg te nemen.

Feitelijke achtergrond

5. Bij brieven van 21 april 1998 en 24 april 1998 heeft Bookbridge de feitelijke achtergrond van haar verzoeken geschetst. Deze kan als volgt worden samengevat:
 - Bookbridge is een klein bedrijf dat sinds 24 augustus 1984 gebruik maakt van een bepaald postbusnummer. Bookbridge ontvangt jaarlijks duizenden postzendingen van afzenders over de hele wereld in haar postbus;
 - bij brief van 29 september 1997 heeft PTT Post aan Bookbridge bericht dat PTT Post vanaf 1 november 1998 voor het postbusnummer van Bookbridge een jaartarief van f 250,- in rekening zal brengen;
 - bij brief van 24 november 1997 heeft PTT Post aan Bookbridge bericht: 'Per 1 november 1998 gaan nieuwe voorwaarden voor het gebruik van uw postbusnummer in. Daarom zeggen we hierbij per 1 november 1998 de huidige overeenkomst voor bovenstaand postbusnummer op'. Bij brief van 22 december 1997 en 12 januari 1998 herhaalt PTT Post het standpunt uit de brief d.d. 24 november 1997. Tevens stelt PTT Post in deze brieven dat wanneer op 26

januari 1998 nog geen reactie is ontvangen van Bookbridge, zij ervan uitgaat dat Bookbridge na 1 november 1998 geen prijs meer stelt op het gebruik van het postbusnummer.

- bij brief van 20 januari 1998 heeft Bookbridge haar bezwaar geuit tegen de voorgenomen tariefheffing van PTT Post. Daarbij heeft Bookbridge aangegeven de postbus te willen blijven gebruiken conform de voorwaarden die golden ten tijde van het afsluiten van de overeenkomst d.d. 24 augustus 1984;

- in haar brief van 27 januari 1998 heeft PTT Post aangegeven, dat Bookbridge de keuze heeft tussen het betalen van een jaarlijkse vergoeding voor een postbus conform de nieuwe voorwaarden, of per 1 november 1998 het gebruik van de postbus te staken;

- bij brief van 23 maart 1998 heeft PTT Post aan Bookbridge bericht ervan uit te gaan dat Bookbridge geen prijs meer stelt op het gebruik van haar postbusnummer.

- vervolgens heeft Bookbridge bij brief van 16 april 1998 aan PTT Post medegedeeld dat Bookbridge bij de Nederlandse mededingingsautoriteit een klacht zal indienen.

Nadere onderbouwing van het verzoek van Bookbridge om een voorlopige voorziening

6. Bookbridge verzoekt om een voorlopige voorziening in verband met het grote belang dat het bedrijf heeft bij een ongestoord gebruik van de postbus, zonder regelmatig extra betalingen te moeten verrichten.
7. Hiertoe verzoekt Bookbridge op grond van de artikelen 83 en 24, eerste lid, van de Mededingingswet aan PTT Post 'als voorlopige last onder dwangsom op te leggen:
 - a. het onverbindend verklaren van de Algemene Voorwaarden Postbussen (AVP) van september 1997 en het daaraan verbonden jaartarief;
 - b. het intrekken van alle correspondentie dienaangaande en in het bijzonder het ongedaan maken van de opzegging zijdens PTT van de bestaande postbusovereenkomst;
 - c. het, in overleg met belanghebbenden, instellen van een onafhankelijk orgaan dat in eerste aanleg over geschillen inzake postbussen kan beslissen;
 - d. het restitueren van reeds ontvangen bedragen van postbushouders;
 - e. het bij bovenstaande stappen telkenmalen vermelden van 'ter voldoening aan een opgelegde last wegens aannemelijk misbruik van onze economische machtspositie'
 - f. bestaande postbusnummers niet te wijzigen zonder instemming van de postbushouder of zonder toestemming van het onder c. vermelde orgaan;
 - g. tijdens de looptijd van de voorlopige last niet, tegen de wens van de postbushouder, bestaande postbusovereenkomsten op te zeggen zonder toestemming van het onder c. bedoelde orgaan,
 - h. tenminste tot aan het tijdstip van een definitieve, niet meer voor bezwaar of beroep vatbare beschikking in deze zaak, verlengd met een door u vast te stellen termijn, het ongestoorde genot van de postbus aan de houder te garanderen'.

Beoordeling van het verzoek om een voorlopige voorziening

8. Hoofdreel in het systeem van de Mededingingswet is dat aan het opleggen van een sanctie een onderzoek voorafgaat, dat uitmondt in een rapport. In afwijking daarvan kan op grond van artikel 83, eerste lid, van de Mededingingswet een voorlopige last onder dwangsom worden opgelegd indien naar het voorlopige oordeel van de directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit aannemelijk is dat artikel 6, eerste lid, of artikel 24, eerste lid, van de Mededingingswet is overtreden, en onverwijld spoed gelet op de belangen van de door de overtreding getroffen ondernemingen of het

belang van instandhouding van een daadwerkelijke mededinging, dat vereist.

9. De memorie van toelichting bij de Mededingingswet spreekt van gevallen waarin een overtreding van zodanige aard is dat niet gewacht kan worden op het nemen van een boetebeschikking c.q. het opleggen van een last. Als voorbeeld wordt daarbij aangegeven dat in geval van een leveringsweigering een onderneming al van de markt kan zijn verdrongen tegen de tijd dat een sanctiebeschikking in werking treedt en dat het opleggen van een last tot levering of tot levering tegen een bepaalde prijs dan zinloos is geworden. In het belang van de door de overtreding benadeelde onderneming en van de instandhouding van de goede mededinging kan in zo'n geval een voorlopige last worden opgelegd. Daarbij wordt aangegeven dat, gelet op het karakter van een voorlopige maatregel en de strikte voorwaarden die voor toepassing ervan zullen gaan gelden, verwacht kan worden dat deze in de praktijk spaarzaam zal worden toegepast.
10. Uit de memorie van toelichting kan voorts worden afgeleid dat de mogelijkheid een voorlopige last onder dwangsom op te leggen alleen geldt voor die gevallen waarin prima facie aannemelijk is dat sprake is van een overtreding van de Mededingingswet en dat onverwijlde spoed ingrijpen vereist. Bij onverwijlde spoed gaat het om dermate ingrijpende onomkeerbare gevolgen voor de onderneming(en) jegens wie de (gestelde) overtreding wordt begaan, dat een onderzoek als bedoeld in artikel 59 Mededingingswet niet kan worden afgewacht. Dit doet zich met name voor wanneer de existentie van de klagende onderneming in het geding is. In andere gevallen zal onrechtmatig veroorzaakt financieel nadeel over het algemeen niet onomkeerbaar zijn, omdat dit op de veroorzaker kan worden verhaald.

Prima facie-overtreding

11. Om te kunnen bepalen of er sprake is van een economische machtspositie in de zin van artikel 24 van de Mededingingswet moet eerst de relevante markt, waarop de betrokken onderneming actief is, worden afgebakend. Momenteel wordt onderzocht of er sprake is van een relevante markt voor postbussen of een ruimere markt. Zodoende is het niet mogelijk om prima facie te spreken van een economische machtspositie omdat de afbakening van de relevante markt niet prima facie duidelijk is.
12. Zo er al sprake zou zijn van een economische machtspositie van PTT Post, dan nog is niet duidelijk of er prima facie sprake is van misbruik, aangezien in beginsel het hanteren van een (jaarlijkse) vergoeding voor het gebruik van een postbus geoorloofd is. In onderhavig geval kan echter sprake zijn van misbruik wanneer blijkt dat het vragen van een jaarlijkse vergoeding van f 250,- niet in een redelijke verhouding staat tot de economische waarde van de geleverde prestaties. Op voorhand is evenwel niet duidelijk of hiervan in casu sprake is. Hiervoor is nader onderzoek vereist. Dat onderzoek is momenteel gaande. Daarbij komen in ieder geval aan de orde de redenen waarom PTT Post zich genoodzaakt ziet een jaarlijkse vergoeding van f 250,- te vragen, en de economische grondslag waarop deze jaarlijkse vergoeding is gebaseerd.
13. Op grond van bovenstaande is prima facie onvoldoende aannemelijk dat er sprake is van een overtreding van artikel 24 van de Mededingingswet.

Onverwijlde spoed

14. Zelfs indien zou worden aangenomen dat prima facie een overtreding van de Mededingingswet aannemelijk is, dan kan niet worden gesteld dat op dit moment het opleggen van een voorlopige voorziening wegens onverwijlde spoed noodzakelijk is. De daadwerkelijke tariefsverhoging zal immers pas over een half jaar, te weten per 1 november 1998, plaatsvinden. Gelet op hetgeen onder 3 hierboven is gesteld zal de onzekerheid bij Bookbridge over het

- ongestoorde genot van haar postbus naar verwachting dus voor deze datum zijn weggenomen.
15. Voorts blijkt niet dat zich in het onderhavige geval dermate ingrijpende onomkeerbare gevolgen (dreigen) voor te doen, dat een onderzoek als bedoeld in artikel 59 van de Mededingingswet op dat moment niet kan worden afgewacht. Gezien de hoogte van het bedrag kan hier niet worden gesproken van onomkeerbare gevolgen voor Bookbridge.
 16. Daarenboven is van belang, zoals reeds is overwogen onder 9 hierboven, dat onrechtmatig veroorzaakt financieel nadeel over het algemeen niet onomkeerbaar is, omdat dit op de veroorzaker daarvan kan worden verhaald. Daarvoor staan andere middelen open dan de toepassing van artikel 83 van de Mededingingswet.
 17. Aangezien geen sprake is van een prima facie overtreding van artikel 24, laat staan van onverwijlde spoed, kan een verdere inhoudelijke behandeling achterwege blijven.

Opmerkingen van de klager

18. Bovenstaande beoordeling van het verzoek tot het opleggen van een voorlopige last onder dwangsom is bij brief van 15 mei 1998 aan Bookbridge en PTT Post voorgelegd. Op 18 mei 1998 heeft PTT Post telefonisch kenbaar gemaakt geen opmerkingen te hebben. Bij brief van 20 mei 1998 heeft Bookbridge medegedeeld af te zien van het geven van een reactie.

Conclusie

19. Reeds omdat op grond van het bovenstaande niet voldaan is aan de eis dat prima facie sprake moet zijn van een overtreding van de Mededingingswet, laat staan aan de eis van onverwijlde spoed, komt het verzoek om toepassing van artikel 83 van de Mededingingswet niet voor inwilliging in aanmerking.

Besluit

20. Op grond van het bovenstaande wordt het verzoek van Bookbridge van 21 april 1998 om een voorlopige last onder dwangsom als bedoeld in artikel 83 van de Mededingingswet aan PTT Post op te leggen, afgewezen.
21. Op basis van artikel 86 jo. 65 van de Mededingingswet wordt van dit besluit mededeling gedaan in de Staatscourant en wordt de beschikking gedurende 6 weken na dagtekening ter inzage gelegd bij de Nederlandse mededingingsautoriteit.

Datum: 3 juni 1998

A.W. Kist
directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van verzending van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit. Een bezwaarschrift kan worden gezonden aan de Nederlandse mededingingsautoriteit, Sectie Beschikkingen, Bezwaar en Beroep, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag. Dit besluit is verzonden op de in de aanhef van dit besluit vermelde datum.

[terug](#)

Aan de inhoud van deze pagina's kunt u geen rechten ontlenen.